An Roinn Sláinte
Department of Health

Tuarascáil ar an gcomhairliúchán poiblí maidir leis an Straitéis Náisiúnta Drugaí 2026- 2029

Meitheamh 2026

OFFICIAL

Clár Ábhair

Réamhrá ón Aire.....3

Réamhrá.....4

Achoimre Feidhmiúcháin.....6

Torthaí.....7

Admhálacha.....18

Foscríbhinn A: Faisnéis faoin bhFreagróir.....19

Léiríonn na tuairimí agus na tuairimí a cuireadh in iúl sa tuarascáil seo na tuairimí a roinneadh le linn an chomhairliúcháin phoiblí. Ní gá gurb ionann iad agus tuairimí, seasaimh ná beartais na Roinne Sláinte.

Réamhrá ón Aire

Is díol sásaimh dom gur foilsíodh an tuarascáil seo ar an gcomhairliúchán poiblí maidir leis an Straitéis Náisiúnta Drugaí 2026-2029, a d'fhoilsigh mé i ndréachtfhormáid i mí Feabhra 2026. Ba mhaith liom mo bhuíochas ó chroí a ghabháil leis an 320 duine aonair agus eagraíocht a ghlac an t-am chun dul i ngleic leis an straitéis agus chun aiseolas machnamhach a chur ar fáil. Beidh do chuid aighneachtaí ina gcuidiú chun an straitéis a thabhairt chun críche.

Leagtar béim sa tuarascáil ar thacaíocht láidir don chur chuige atá faoi stiúir sláinte maidir le húsáid drugaí agus don fhís agus do na tosaíochtaí a leagtar amach sa straitéis. Is mian linn straitéis a sheachadadh atá ina freagairt chomhtháite, chothrom agus fhianaise-bhunaithe ar úsáid drugaí agus alcóil díobhálach agus a léiríonn patrúin athraitheacha úsáide drugaí, na dúshláin sláinte agus shóisialta a bhaineann leo, an comhéadan leis an gcóras ceartais choiriúil, agus na bagairtí ó mhargadh domhanda drugaí atá luaineach agus dinimiciúil.

Ní céim nós imeachta amháin é an comhairliúchán poiblí; is cuid ríthábhachtach é den dea-cheapadh beartas agus den daonlathas rannpháirteach. Chuir an próiseas sin lenár dtuiscint ar dhúshlán na ndrugaí, ar rannchuidiú na sochaí sibhialta leis an mbeartas drugaí agus ar na ceanglais maidir leis an straitéis náisiúnta drugaí a chur chun feidhme go héifeachtach.

Tá an comhairliúchán poiblí ar cheann de thrí thionscnamh atá déanta agam chun comhdhearcadh leathan a chinntiú maidir leis an gcéad straitéis drugaí eile. Is iad an dá cheann eile an próiseas rannpháirtíochta le páirtithe leasmhara maidir leis na struchtúir rialachais réigiúnacha don straitéis, faoi réigiúin sláinte FSS, agus breithniú ar thuarascáil Chomhchoiste an Oireachtais um Úsáid Drugaí.

Jennifer Murnane O'Connor TD
An tAire Stáit um Shláinte Phoiblí, Folláine agus an Straitéis Náisiúnta Drugaí

Réamhrá

Cuirtear i láthair sa tuarascáil seo torthaí an chomhairliúcháin phoiblí maidir leis an dréacht-Straitéis Náisiúnta Drugaí 2026 - 2029 ,ina leagtar amach freagairt chomhtháite, chothrom agus fhianaise-bhunaithe ar úsáid drugaí agus alcóil dhíobhálaigh.

Chun aiseolas ar ábhar na straitéise a éascú, rinneadh comhairliúchán poiblí. Ba é an rún a bhí ann a chinntiú go bhféadfadh gach duine, lena n-áirítear iad siúd a bhfuil taithí bheo agus mhaireachtála acu ar úsáid drugaí, teaghlaigh, pobail agus soláthraithe seirbhíse, na tograí a thuiscint agus a dtuairimí a roinnt.

D'fhorbair an Roinn Sláinte formáid ar líne don chomhairliúchán poiblí agus rinneadh í a óstáil ar ardán Shuirbhé an Aontais Eorpaigh. Bhí sé ar oscailt ar feadh tréimhse 6 seachtaine ón 26 Feabhra go dtí an 10 Aibreán 2026. Fuarthas 321 fhreagra san iomlán ar an gcomhairliúchán.

Iarradh aiseolas sa suirbhé maidir le príomh-chomhpháirteanna na straitéise. Iarradh ar fhreagróirí meastóireacht a dhéanamh, agus scálaí de chineál Likert á n-úsáid acu, ar a leibhéal comhaontaithe le

- an cur chuige sláinte-bhunaithe maidir le húsáid drugaí,
- fís na straitéise,
- na prionsabail,
- na colúin straitéiseacha, agus
- na bearta cumasúcháin.

Ina theannta sin, tugadh deis do fhreagróirí mionléiriú a dhéanamh ar a dtuairimí trí fhreagairtí cáilíochtúla roghnacha, chun aiseolas struchtúrtha agus caolchúiseach araon a éascú. Tiomsaíodh anailís ar na freagraí de réir téama.

Áiríodh sa chuid dheiridh den suirbhé ceisteanna maidir le rannpháirtíocht daoine aonair a bhfuil taithí saoil nó taithí mhaireachtála acu ar úsáid drugaí, agus cur i bhfeidhm na straitéise. D'iarr sí aon bharúil bhreise maidir leis an straitéis, rud a d'áiritheodh go bhféadfadh freagróirí saincheisteanna a tharraingt anuas nár tugadh aghaidh orthu i ranna roimhe seo. Cheadaigh an suirbhé do rannpháirtithe a ndul chun cinn a shábháil agus filleadh níos déanaí, ag tacú le haighneachtaí measta agus cuimsitheacha.

Cuireadh roinnt aighneachtaí breise a fuair an Roinn Sláinte go díreach san áireamh freisin.

Cuireadh tuarascáil an chomhairliúcháin phoiblí ar fáil don Ghrúpa Stiúrtha, atá freagrach as an straitéis a thabhairt chun críche, in éineacht leis an nGrúpa Tagartha. Roinnfear na torthaí leis an gComhchoiste um Úsáid Drugaí freisin.

Gabhann an Roinn Sláinte buíochas leis na daoine aonair agus leis na heagraíochtaí a roinn a dtuairimí ar an straitéis tríd an gcomhairliúchán poiblí.

Achoimre Fheidhmeannach

Is iad seo a leanas príomhthorthaí an chomhairliúcháin phoiblí maidir leis an straitéis náisiúnta drugaí:

- D'aontaigh nó d'aontaigh 87% de na freagróirí go láidir le cur chuige faoi stiúir sláinte i leith úsáid drugaí
- D'aontaigh nó d'aontaigh idir 72% agus 79% de na freagróirí go láidir maidir leis an bhfís agus na prionsabail sa straitéis náisiúnta drugaí.
- Dúirt 71% de na freagróirí gur aontaíodh nó gur aontaíodh go láidir iad maidir leis na colúin straitéiseacha mar fhreagairt chuimsitheach ar úsáid drugaí agus alcóil dhíobhálaigh, agus d'aontaigh nó d'aontaigh go láidir idir 69% agus 78% leis na cúig cholún aonair.
- Dúirt 68% de na freagróirí gur aontaíodh nó gur aontaíodh go láidir iad maidir leis na bearta cumasúcháin a thacaíonn le seachadadh éifeachtach na straitéise náisiúnta drugaí.
- Tá tacaíocht láidir ann do rannpháirtíocht na ndaoine sin a bhfuil taithí saoil agus taithí mhaireachtála acu i ndearadh agus i gcur i bhfeidhm na straitéise
- Meastar gurb iad an córas sláinte, teaghlaigh agus pobail, agus an tsochaí is fearr atá in ann tacú le cur chun feidhme na straitéise
- I measc na saincheisteanna eile ar tarraingíodh aird orthu bhí seachadadh na straitéise náisiúnta drugaí, an creat dlíthiúil maidir le drugaí, agus ról na seirbhísí pobalbhunaithe agus na dtascfhórsaí drugaí.

Ar an iomlán, léiríonn na torthaí ardleibhéal tacaíochta don straitéis agus do na tosaíochtaí straitéiseacha atá inti. Ina theannta sin, táthar ag súil gur cheart an straitéis a sheachadadh go héifeachtach, a bheith freagrúil go háitiúil, agus bunaithe ar thaithí bheo agus mhaireachtála.

Torthaí

1. CUR CHUIGE FAOI STIÚIR SLÁINTE MAIDIR LE HÚSÁID DRUGAÍ

Ceist 1: *Cá mhéad a aontaíonn tú/a easaontaíonn tú le cur chuige sláinte-bhunaithe maidir le húsáid drugaí?*

		Freagraí	Cóimheas
Aontaím go láidir(ID25)		215	66.98 %
Aontaím(ID26)		63	19.63%
Ní aontaím ná ní easaontaím(ID27)		20	6.23 %
Easaontaím(ID28)		12	3.74 %
Easaontaím go láidir(ID29)		9	2.8 %
Freagair ar bith		2	0.62%

Aontaíonn seasca a seacht faoin gcéad go láidir le cur chuige atá faoi stiúir sláinte maidir le húsáid drugaí, agus aontaíonn 20% eile (87% san iomlán). Easaontaíonn go láidir nó easaontaíonn níos lú ná 7%.

2. FÍS & PRIONSABAIL

Ceist 2*: Cá mhéad a aontaíonn tú/nach n-aontaíonn tú leis an bhfís don straitéis náisiúnta drugaí?*

		Freagraí	Cóimheas
Aontaím go láidir(ID54)		137	42.68 %
Aontaím(ID55)		95	29.6 %
Ní aontaím ná ní easaontaím(ID56)		46	14.33%
Easaontaím(ID57)		27	8.41 %
Easaontaím go láidir(ID58)		9	2.8 %
Freagair ar bith		7	2.18%

Thug daichead a trí faoin gcéad le fios go raibh comhaontú láidir ann le fís na straitéise, agus tháinig 30% eile ar chomhaontú (73% san iomlán). Níor aontaigh ach beagán os cionn 11% leis an bhfís nó níor aontaigh siad go láidir léi.

An bhfuil aon rud ar mhaith leat a chur leis an bhfís?

Is é an téama is suntasaí atá le teacht ná tús áite a thabhairt d'fhís atá dírithe ar an tsláinte agus atá dírithe ar an duine. Tacaíonn freagróirí le cineálacha cur chuige atá dírithe ar chosc, laghdú díobhála, agus luath-idirghabháil, mar aon le haghaidh a thabhairt ar dheitéarmanaint struchtúracha amhail bochtaineacht, tráma agus neamhionannas.

Téama eile is ea an tionchar a bhíonn ag úsáid drugaí agus alcóil ar dhaoine aonair, ar theaghlaigh agus ar phobail. Téama beag is ea an tábhacht a bhaineann le freagairtí cothroma pobalbhunaithe atá curtha in oiriúint do riachtanais áitiúla, agus aitheantas ar leith á thabhairt do ról na seirbhísí faoi stiúir an phobail agus na struchtúr rialachais áitiúil.

Ceist 3: *Cá mhéad a thacaíonn tú leis na prionsabail don straitéis náisiúnta drugaí?*

		Freagraí	Cóimheas
Tacaím go láidir(ID15)		136	42.37 %
Tacaím(ID16)		119	37.07 %
Ní thacaím leis ná ní chuirim ina choinne.(ID17)		42	13.08%
Cuirim i gcoinne (ID18)		13	4.05 %
Cuirim i gcoinne go láidir		7	2.18%
Freagair ar bith		4	1.25%

Thacaigh daichead a trí faoin gcéad go láidir leis na prionsabail sa straitéis, agus 37% eile i dtacaíocht (80% san iomlán). Beagán os cionn 6% ina choinne nó go láidir ina choinne.

Cad a dhéanfá, dá gcuirfeá rud ar bith leis na prionsabail don straitéis náisiúnta drugaí?

Príomhthéama is ea béim chomhsheasmhach ar chur chuige laghdaithe díobhála faoi stiúir sláinte, le haitheantas láidir ar chothromas, taithí saoil, agus comhoibriú tras-rialtais.

Díríonn miontéama ar luath-idirghabháil agus ar sheirbhísí pobalbhunaithe agus ar luach na dtacaíochtaí comhordaithe a chuirtear ar fáil go háitiúil chun aghaidh a thabhairt ar riachtanais chasta idirghaolmhara. Léiríonn miontéama eile an gá atá le hathrú agus freagrúlacht, lena n-áirítear ailíniú níos fearr idir taithí bheartais agus taithí túslíne.

3. COLÚIN STRAITÉISEACHA

Ceist 4: *Cá mhéad a cheapann tú gur freagairt chuimsitheach iad na colúin straitéiseacha ar úsáid drugaí agus alcóil dhíobhálaigh in Éirinn?*

		Freagraí	Cóimheas
Aontaím go láidir(ID32)		113	35.2 %
Aontaím(ID33)		114	35.51 %
Ní aontaím ná ní easaontaím(ID34)		40	12.46%
Easaontaím(ID35)		30	9.35 %
Easaontaím go láidir(ID36)		14	4.36 %
Freagair ar bith		10	3.12%

D'aontaigh 70% de na freagróirí gur freagairt chuimsitheach iad na colúin straitéiseacha ar úsáid drugaí agus ar úsáid dhíobhálach alcóil. D'aontaigh 35% go láidir leis seo, agus d'aontaigh 35% eile leis seo. D'easaontaigh nó d'easaontaigh go láidir díreach faoi bhun 14% de na freagróirí.

Cad a dhéanfá, dá n-athrófá nó dá gcuirfeá leis na colúin straitéiseacha?

Aithníonn freagróirí go ginearálta go gcuireann na colúin bunús láidir, atá bunaithe ar an tsláinte agus atá bunaithe ar fhianaise ar fáil, agus béim á leagan acu ag an am céanna ar an tábhacht a bhaineann le díobháil a laghdú, comhpháirtíochtaí pobail a leabú, comhordú áitiúil, agus cuir chuige áitbhunaithe. Léiríonn téama eile freagróirí ag smaoineamh ar conas is féidir na colúin a neartú chun aghaidh níos fearr a thabhairt ar shaincheisteanna reatha agus ar shaincheisteanna atá ag teacht chun cinn.

Díríonn miontéama ar úsáid drugaí i ndáil leis an gcóras ceartais choiriúil agus tacaíochtaí sláinte, agus béim á leagan ag freagróirí ar an ngá atá le tosaíocht a thabhairt do fhreagairtí sláintebhunaithe ar choiriúlú, agus lena chinntiú go bhfuil tacaíochtaí comhréireach agus iomchuí do phatrúin éagsúla úsáide.

Ceist 5: *Cá mhéad a aontaíonn tú le Colún Straitéiseach 1 -* ***Daoine aonair, leanaí, teaghlaigh agus pobail a chosaint ar na héifeachtaí díobhálacha a bhaineann le húsáid drugaí agus alcóil?***

		Freagraí	Cóimheas
Aontaím go láidir(ID11)		120	37.38 %
Aontaím(ID12)		123	38.32 %
Ní aontaím ná ní easaontaím(ID13)		38	11.84%
Easaontaím(ID14)		20	6.23 %
Easaontaím Go Láidir(ID22)		8	2.49 %
Freagair ar bith		12	3.74 %

D'aontaigh 75% de na freagróirí le Colún Straitéiseach 1, agus d'aontaigh 37% go láidir agus d'aontaigh 38%. D'easaontaigh nó d'easaontaigh go láidir díreach faoi bhun 9% díobh.

Moltaí maidir le conas an colún straitéiseach seo nó a ghníomhaíochtaí gaolmhara a neartú?

Téama mór is ea an tábhacht a bhaineann le bearta coisctheacha a bhunú i bhfianaise láidir, agus béim á leagan ar chaighdeáin cháilíochta, ar mheastóireacht, agus ar chineálacha cur chuige atá feasach ar an tráma agus oiriúnach ó thaobh aoise de.

Díríonn téama eile ar an tionchar a bhíonn ag úsáid drugaí ar dhaoine óga agus léiríonn sé an gá atá le straitéisí cuimsitheacha lena mbreithnítear an comhthéacs sóisialta níos leithne a bhaineann le húsáid drugaí. Éilíonn miontéama cosc a neartú trí chreataí níos cuimsithí, lena n-áirítear luath-idirghabháil, tacaíocht teaghlaigh, agus forbairt pobail.

Ceist 6: *Léirigh a mhéid a aontaíonn tú le Colún Straitéiseach 2 -* ***Rochtain chothrom ar sheirbhísí ardchaighdeáin drugaí agus alcóil a sholáthar ar fud réigiúin sláinte agus grúpaí daonra?***

		Freagraí	Cóimheas
Aontaím go láidir(ID48)		135	42.06 %
Aontaím(ID49)		114	35.51 %
Ní aontaím ná ní easaontaím(ID50)		34	10.59%
Easaontaím(ID51)		31	9.66 %
Easaontaím Go Láidir(ID52)		0	0%
Freagair ar bith		7	2.18%

D'aontaigh daichead a dó faoin gcéad go láidir le Colún Straitéiseach 2, agus d'aontaigh 35% eile (iomlán de 78%). Níor aontaigh níos lú ná 10%, agus níor aontaigh aon duine go láidir.

Moltaí maidir le conas an colún straitéiseach seo nó a ghníomhaíochtaí gaolmhara a neartú?

Cuireann freagróirí béim i gcónaí ar an tábhacht a bhaineann le rochtain chothrom thráthúil ar sheirbhísí ardchaighdeáin fianaise-bhunaithe drugaí agus alcóil ar fud na bpobal uile. Dírítear go láidir ar chúram duinelárnach, ar dhíobháil a laghdú, agus ar aghaidh a thabhairt ar leochaileachtaí sóisialta níos leithne.

Díríonn téama eile ar an meabhairshláinte, ar sheirbhísí andúile, agus ar dhédhiagnóis, agus leagann freagróirí béim ar an ngá atá le conairí cúraim comhtháite. Téama beag is ea an tábhacht a bhaineann le rialachas faoi stiúir an phobail agus soláthar seirbhísí, agus béim á leagan ar struchtúir áitiúla atá ann cheana a neartú, seachas iad a laghdú.

Ceist 7: *Cá mhéad a aontaíonn tú le Colún Straitéiseach 3 -* ***Téarnamh cur chun cinn i gcóireáil drugaí agus alcóil dhíobhálaigh, i seirbhísí pobail agus i mbeartais phoiblí?***

		Freagraí	Cóimheas
Aontaím go láidir(ID63)		146	45.48 %
Aontaím(ID64)		104	32.4 %
Ní aontaím ná ní easaontaím(ID65)		49	15.26%
Easaontaím(ID66)		10	3.12%
Easaontaím Go Láidir(ID67)		4	1.25%
Freagair ar bith		8	2.49 %

D'aontaigh beagnach 78% de na freagróirí go láidir (45%) nó d'aontaigh siad (32%) le Colún Straitéiseach 3. D'easaontaigh nó d'easaontaigh go láidir níos lú ná 5%.

Moltaí maidir le conas an colún straitéiseach seo nó a ghníomhaíochtaí gaolmhara a neartú?

Leagtar béim láidir san anailís ar théarnamh, ar thaithí saoil agus ar sholáthar seirbhíse. Léiríonn an téama is suntasaí go gcuireann freagróirí béim go seasta ar an tábhacht a bhaineann le tacaíochtaí pobalbhunaithe, seirbhísí atá dírithe ar théarnamh, agus comhtháthú tacaíochtaí tithíochta agus sóisialta.

Léiríonn téama eile peirspictíochtaí níos leithne maidir le húsáid drugaí agus a chomhthéacs sóisialta, agus tarraingíonn freagróirí aird ar na naisc idir úsáid substaintí, easpa dídine, agus dúshláin shocheacnamaíocha níos leithne. Leagann miontéama béim ar an tábhacht a bhaineann le heagraíochtaí pobail agus tacaíochtaí fadtéarmacha téarnaimh, lena n-áirítear rochtain ar oideachas, ar fhostaíocht agus ar thionscnaimh um chuimsiú sóisialta.

Ceist 8: *Cá mhéad a aontaíonn tú le Colún Straitéiseach 4 -* ***Tosaíocht a thabhairt do thacaíochtaí sláinte do dhaoine a bhíonn i dteagmháil leis an gcóras ceartais choiriúil mar gheall ar úsáid drugaí?***

		Freagraí	Cóimheas
Aontaím go láidir(ID78)		148	46.11 %
Aontaím(ID79)		91	28.35 %
Ní aontaím ná ní easaontaím(ID80)		32	9.97%
Easaontaím(ID81)		21	6.54 %
Easaontaím Go Láidir(ID82)		14	4.36 %
Freagair ar bith		15	4.67%

Aontaíonn daichead a sé faoin gcéad go láidir le Colún Straitéiseach 4, agus aontaíonn 28% leis. Easaontaíonn beagnach 11% nó easaontaíonn siad go láidir.

Moltaí maidir le conas an colún straitéiseach seo nó a ghníomhaíochtaí gaolmhara a neartú?

Leagann freagróirí béim láidir ar an ngá atá le haistriú ó chur chuige pionósach i dtreo samhail atá níos treoraithe ag an tsláinte, lena n-aithnítear úsáid drugaí mar úsáid atá nasctha le tosca sóisialta, struchtúracha agus tráma níos leithne. Tá glao soiléir ann ar bheartais lena dtugtar tús áite don chóireáil, don luath-idirghabháil, agus do thacaíochtaí pobalbhunaithe maidir le coiriúlú. I dtéama eile, leagtar béim ar sheirbhísí andúile agus ar riachtanais na ndaoine a úsáideann drugaí, agus leag freagróirí béim ar a thábhachtaí atá seirbhísí inrochtana a bhfuil acmhainní leordhóthanacha acu agus rochtain chothrom ar chúram, go háirithe dóibh siúd a bhfuil dúshláin chasta rompu.

Díríonn miontéama ar fhreagairtí ceartais choiriúil agus ar dhíobhálacha gaolmhara, agus béim á leagan ar bhearta atreoraithe, ar leanúnachas cúraim idir coimeád agus pobal, agus ar an ngá atá le haghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna amhail dúshaothrú leanaí trí chuir chuige chomhordaithe ilghníomhaireachta. Díríonn miontéama eile ar bhearta beartais sonracha a scrúdú, lena n-áirítear scéimeanna

rabhaidh agus cuir chuige i leith cannabais, rud a léiríonn dearcthaí éagsúla maidir le creataí dlíthiúla agus rialála iomchuí.

Ceist 9: *Cá mhéad a aontaíonn tú le Colún Straitéiseach 5 -* ***Ullmhú agus freagairt go héifeachtach do mhargadh drugaí níos dinimiciúla agus níos domhanda?***

		Freagraí	Cóimheas
Aontaím go láidir(ID39)		107	33.33 %
Aontaím(ID40)		116	36.14%
Ní aontaím ná ní easaontaím(ID41)		41	12.77%
Easaontaím(ID42)		20	6.23 %
Easaontaím Go Láidir(ID45)		25	7.79 %
Freagair ar bith		12	3.74 %

Aontaíonn tríocha a trí faoin gcéad go láidir le Colún Straitéiseach 5, le beagán níos mó (36%) ag aontú (iomlán 69%). Easaontaíonn 14% nó easaontaíonn siad go láidir.

Moltaí maidir le conas an colún straitéiseach seo nó a ghníomhaíochtaí gaolmhara a neartú?

Is é an téama is suntasaí an tábhacht a bhaineann le córais faireacháin a neartú, seirbhísí seiceála drugaí a leathnú, agus freagairtí tráthúla sláinte poiblí a áirithiú. Iarrtar go soiléir freisin go gcuirfí feabhas ar an gcumarsáid, ar an gcomhar idirnáisiúnta agus ar idirghabhálacha ar leibhéal an phobail chun aghaidh a thabhairt ar chineál athraitheach na margaí drugaí, go háirithe i ndáil le substaintí ardacmhainneachta agus sintéiseacha.

Díríonn téama eile ar laghdú díobhála agus ar chuir chuige tástála drugaí, rud a léiríonn raon tuairimí maidir leis an mbealach is fearr chun na rioscaí a bhaineann le húsáid substaintí a laghdú. Áirítear leis sin plé maidir le cleachtais tástála agus cineálacha cur chuige níos leithne chun díobháil a íoslaghdú. Díríonn miontéama ar sholáthar drugaí agus ar fhreagairtí rialála, agus tarraingíonn freagróirí aird ar an ngá atá le cineálacha cur chuige solúbtha atá bunaithe ar fhianaise i leith substaintí éagsúla agus breithníonn siad an tionchar a bhíonn ag beartas ar dhinimic an mhargaidh agus ar iompraíocht úsáideoirí.

4. BEARTA CUMASÚCHÁIN

Ceist 10: *Cá mhéad a aontaíonn tú go gcuidíonn na bearta cumasúcháin sin leis na dálaí is gá a chruthú chun an straitéis náisiúnta drugaí a sheachadadh go héifeachtach?*

A: Ceannaireacht agus infheistíocht a sholáthar chun an straitéis náisiúnta drugaí a chur chun feidhme

B: Fianaise a úsáid chun bonn eolais a chur faoi bheartais agus cleachtais drugaí agus chun faireachán agus meastóireacht a dhéanamh orthu

C: Comhpháirtíochtaí comhoibríocha cumasúcháin a fhorbairt chun aghaidh a thabhairt ar dhúshlán domhanda na ndrugaí.

		Freagraí	Cóimheas
Aontaím go láidir(ID73)		125	38.94 %
Aontaím(ID75)		93	28.97 %
Ní aontaím ná ní easaontaím(ID83)		43	13.4%
Easaontaím(ID84)		36	11.21 %
Easaontaím Go Láidir(ID85)		8	2.49 %
Freagair ar bith		16	4.98 %

D'fhreagair seasca a hocht faoin gcéad go n-aontaíonn siad go láidir (39%) nó go n-aontaíonn siad (29%) leis na bearta cumasúcháin agus easaontaíonn nó easaontaíonn go láidir beagnach 14%

An bhfuil aon mholadh agat maidir le conas na bearta cumasúcháin sin a neartú?

Leagann freagróirí béim láidir ar a thábhachtaí atá cistiú leanúnach, ilbhliantúil ar fud chontanam an chúraim, mar aon le hailíniú láidir idir cur chun feidhme náisiúnta, réigiúnach agus áitiúil. Dírítear go soiléir ar aitheantas a thabhairt do ról na n-eagraíochtaí pobail agus deonacha, go háirithe tascfhórsaí drugaí, mar phríomh-chomhpháirtithe seachadta a fhaigheann tacaíocht ó acmhainní leordhóthanacha, sonraí agus meastóireacht leanúnach.

Léiríonn téama eile peirspictíochtaí níos leithne maidir le húsáid drugaí agus cineálacha cur chuige beartais, agus freagróirí ag plé leis an gcaoi ar cheart fianaise a bheith mar bhonn eolais do chinntí beartais, lena n-áirítear tuairimí éagsúla maidir le toirmeasc, rialáil agus straitéisí sláinte poiblí. Leagann miontéama béim ar a thábhachtaí atá comhpháirtíochtaí áitiúla, rialachas agus rannpháirtíocht an phobail, agus iarrtar cuntasacht níos soiléire, róil shainithe, agus samhlacha cistiúcháin lena léirítear díothacht, castacht agus riachtanas.

5. CEISTEANNA EILE

***Ceist 11**: Cá mhéad a léiríonn an straitéis eispéireas maireachtála agus maireachtála daoine aonair agus a dteaghlach?*

Cuireann freagróirí i bhfios go láidir nach léirítear go leordhóthanach sa straitéis réaltachtaí na ndaoine aonair, na dteaghlach agus na bpobal is mó a ndéanann úsáid drugaí difear dóibh, lena n-áirítear saincheisteanna tráma, bochtaineachta agus eisiaimh shóisialta. Iarrtar go soiléir go mbeadh rannpháirtíocht níos doimhne ann le taithí saoil chun a chinntiú go léiríonn an straitéis castacht na ndúshlán sin.

Díríonn téama eile ar thaithí saoil i ndáil le dearadh beartais agus seirbhíse, agus leagann freagróirí béim ar an ngá atá le rannpháirtíocht fhóinteach daoine a úsáideann drugaí i múnlú seirbhísí agus i dtreo straitéiseach níos leithne. Léiríonn miontéama peirspictíochtaí maidir le húsáid drugaí agus freagairtí faoi stiúir na sláinte, agus tarraingíonn freagróirí aird ar an ngá atá le cuir chuige chothroma lena dtugtar aghaidh ar phatrúin éagsúla úsáide agus ar a dtionchar ar dhaoine aonair agus ar phobail.

***Ceist 12:** Cé is fearr, i do thuairimse, chun tacú le cur chun feidhme na straitéise náisiúnta drugaí?*

		Freagraí	Cóimheas
Córas sláinte(ID122)		114	35.51 %
Córas ceartais choiriúil(ID123)		11	3.43 %
Teaghlaigh agus pobail(ID131)		92	28.66 %
An tSochaí (ID132)		77	23.99 %
Freagair ar bith		27	8.41 %

Léiríonn na freagraí gur fearr leis an gcóras sláinte (35%) tacú le cur chun feidhme na straitéise náisiúnta drugaí. Ba iad teaghlaigh agus pobail an dara rogha (29%), agus measadh go raibh ról lárnach ag an tsochaí (24%). I gcodarsnacht leis sin, is beag tacaíocht a tugadh don chóras ceartais choiriúil.

Ar mhaith leat aon rud a chur le do fhreagra?

Leagann freagróirí béim láidir ar an ról lárnach atá ag teaghlaigh, pobail áitiúla agus seirbhísí pobail maidir le cosc, tacaíocht agus téarnamh, mar aon leis an ngá atá le haitheantas foirmiúil agus acmhainní leordhóthanacha a chur ar fáil do na gníomhaithe sin. Táthar ag súil go soiléir gur cheart rannpháirtíocht an phobail a leabú laistigh de struchtúir chur chun feidhme. Díríonn téama eile ar ról na seirbhísí agus na dtascfhórsaí.

***Ceist 13** : An bhfuil aon rud ar mhaith leat a chur leis an straitéis náisiúnta drugaí?*

Tríd is tríd, aithníonn freagróirí an straitéis mar chreat láidir chun aghaidh a thabhairt ar dhíobháil a bhaineann le drugaí agus alcól, agus béim á leagan acu ag an am céanna ar an ngá atá le beartas a nascadh ar bhealach níos fearr le fíorsheachadadh. Léiríonn téama eile peirspictíochtaí níos leithne ar úsáideoirí drugaí agus ar chur chuige beartais, lena n-áirítear plé ar rialáil, cannabas, agus éifeachtacht na gcreataí dlíthiúla atá ann faoi láthair. Léiríonn na freagraí tuairimí éagsúla maidir leis an mbealach is fearr chun aghaidh a thabhairt ar úsáid drugaí agus ar na díobhálacha gaolmhara.

Leagann miontéama béim ar thagairtí do mholtaí agus do threoir bheartais an Tionóil Saoránach, agus ceistíonn freagróirí an léiríonn an cur chuige reatha torthaí comhairliúcháin roimhe seo go hiomlán.

***Ceist 14:** An bhfuil aon rud eile ar mhaith leat a chur in iúl dúinn sula gcomhlánaíonn tú an suirbhé seo? Féadfaidh tú aon tuairimí, imní, moltaí nó machnaimh a mheasann tú a bheith tábhachtach a chur san áireamh.*

Leagtar béim in anailís ar fhreagairtí ar an meabhairshláinte, ar sheirbhísí agus ar chur chun feidhme straitéise mar phríomhthéama. Leagann freagróirí béim ar an tábhacht a bhaineann le rochtain chothrom ar sheirbhísí ardchaighdeáin drugaí agus alcóil, mar aon leis an ról ríthábhachtach atá ag tacaíochtaí pobalbhunaithe chun aghaidh a thabhairt ar bhearnaí sa soláthar.

Díríonn téama eile ar thascfhórsaí, rialachas, agus ailíniú le moltaí roimhe seo, agus chuir freagróirí imní in iúl faoin ról a bheidh ag tascfhórsaí drugaí amach anseo agus a mhéid a léiríonn an straitéis príomh-mholtaí an Tionóil Saoránach.

I dtéama eile, léirítear dearcthaí maidir le húsáid drugaí agus cineálacha cur chuige beartais, lena n-áirítear plé maidir le cannabas agus freagairtí níos leithne atá faoi stiúir

na sláinte, agus tuairimí éagsúla ann maidir leis an gcaoi ar cheart aghaidh a thabhairt orthu sin.

Buíochas

D'ullmhaigh an t-aonad beartais drugaí an tuarascáil seo, le hionchur agus anailís ón aonad taighde agus meastóireachta straitéiseach. Baineadh úsáid as IS chun cuidiú leis an anailís ar an tuarascáil seo, laistigh de na treoirlínte maidir le húsáid na teicneolaíochta sin sa Státseirbhís agus sa tSeirbhís Phoiblí. Rinneadh seiceáil dhaonna ar na torthaí sa chás deiridh.

Aguisín A: Faisnéis faoin bhFreagróir

An bhfuil tú ag freagairt mar dhuine aonair nó thar ceann eagraíochta?

		Freagraí	Cóimheas
Duine aonair(ID90)		204	63.55 %
Eagraíocht(ID91)		117	36.45 %
Freagair ar bith		0	0%

An bhfuil gnáthchónaí ort i bPoblacht na hÉireann?

		Freagraí	Cóimheas
Tá(ID113)		201	62.62 %
Níl(ID114)		3	0.93 %
Freagair ar bith		117	36.45 %

Inscne

		Freagraí	Cóimheas
Fireann(ID112)		94	29.28 %
Baineann(ID126)		102	31.78%
B'fhearr liom gan a rá(ID127)		5	1.56%
Eile(ID28)		0	0%
Freagair ar bith		120	37.38 %

Aois

		Freagraí	Cóimheas
15-24 bliana d'aois(ID99)		11	3.43 %
25-34 bliain d'aois (ID100)		37	11.53%
35-44 bliana d'aois(ID101)		62	19.31 %
45-54 bliana d'aois(ID102)		53	16.51 %
55-64 bliana d'aois(ID107)		26	8.1 %
65+ bliain d'aois(ID109)		12	3.74 %
Freagair ar bith		120	37.38 %

An duine thú a raibh tionchar díreach nó indíreach ag drugaí ort?

		Freagraí	Cóimheas
Tá(ID89)		152	47.35 %
Níl(ID94)		49	15.26%
Freagair ar bith		120	37.38 %